

EUROOPA LIIDU OLUKORD

2020. AASTAL

Kõne olukorrast Euroopa
Liidus 2020. aastal

EHITAME ÜLES MAAILMA, KUS SOOVIME ELADA: ELUJÕULINE LIIT EBAKINDLAS MAAILMAS

Lugupeetud president

Austatud parlamendiliikmed

Üks meie aja julgemaid mõtlejaid Andrei Sahharov – mees, kellest Euroopa Parlament väga lugu pidas – rääkis alati oma **vankumatust usust inimvaimu varjatud tugevusse.**

Viimase kuue kuu jooksul on eurooplased näidanud, kui tugev inimvaim tõepoolest on.

Nägime seda hooldustöötajate juures, kes kolisid hooldekodudesse, et hoolitseda haigete ja eakate eest.

Arstide ja õdede juures, kellest said pereliikmed neile, kes tegid oma viimaseid hingetõmbeid.

Eesliinitöötajate juures, kes töötasid ööpäevaringselt nädalast nädalasse ja riskisid oma eluga, et enamik meist ei peaks seda tegema.

Nende empaatia, vaprus ja kohusetunne on tõeliselt inspireeriv ning ma soovin alustada seda kõnet austusavaldusega neile kõigile.

Nende lood ütlevad palju ka olukorra kohta meie maailmas ja meie liidus.

Need näitavad inimkonna jõudu ja leina, mis püsib meie ühiskonnas veel kaua.

Samuti näitavad need, **kui habras on maailm meie ümber.**

Viirus, mis on tuhat korda väiksem kui liivatera, näitas, kui õrn võib elu olla.

See tõi esile meie tervishoiusüsteemide puudused ja näitas kätte heaolu ees jõukust väärtustava elukorralduse piirid.

See tõi esiplaanile meie planeedi hapruse, mida näeme iga päev liustike sulamise, metsade põlemise ja nüüd ka ülemaailmsete pandeemiatega kujul.

See muutis seda, kuidas me käitume ja suhtleme – hoides distantsi ja kandes maski.

See näitas, **kui haprad meie ühised väärtused tegelikult on** ja kui kiiresti saab neid kogu maailmas ja isegi meie liidus kahtluse alla seada.

Kuid inimesed tahavad sellest haprast ja ebakindlast koroonamaailmast välja pääseda. Nad on valmis muutusteks ja on valmis edasi liikuma.

See on Euroopa võimalus.

Euroopa peab näitama teed **praeguse ebakindluse juurest edasi uue elujõu poole**. Sellest ma tahangi täna rääkida.

Austatud parlamendiliikmed!

Ma räägin seda seepärast, et viimastel kuudel oleme uuesti avastanud, **kui väärtuslike on see, mis meid ühendab**.

Üksikisikuna oleme kõik **ohverdanud** osa oma isiklikust vabadusest teiste turvalisuse nimel.

Liiduna **jagasime** kõik osa oma suveräänsusest ühise heaolu nimel.

Me muutsime hirmu ja lõhe liikmesriikide vahel **usalduseks** meie liidu vastu.

Näitasime, mida on võimalik saavutada, kui **usaldame** üksteist ja Euroopa institutsioone.

Lisaks kõigele otsustame mitte üksnes parandada ja taastada siin ja praegu, vaid kujundada parema eluviisi homse maailma jaoks.

See on taasterahastu NextGenerationEU.

See on meie võimalus **viia muutused ellu läbimõeldult, mitte hävitavalt või teiste maailma riikide taktikepi all**.

See on võimalus tulla sellest olukorrast välja tugevamana, **luues võimalusi** homseks maailmaks, mitte üksnes **lahendades hädaolukordi** eilses maailmas.

Meil on kõik vajalik, et see teoks teha. Oleme raputanud end lahti vanadest vabandustest ja mugavustest, mis on meid alati tagasi hoidnud. Meil on **visioon**, meil on **plaan**, meil on **investeeringud**.

Nüüd on aeg tööle asuda.

Täna hommikul saatsin ma president Sassolile ja eesistujariigi Saksamaa liidukantsler Merkelile **kavatsusavalduse**, milles kirjeldasin komisjoni järgmise aasta plaane.

Ma ei tutvusta täna kõiki neid algatusi, kuid soovin käsitleda seda, millele liit peab järgmise kaheteistkümne kuu jooksul keskenduma.

ÜHESKOOS LÄBI RASKUSTE: EUROOPA TÄIDAB OMA LUBADUSED

Austatud parlamendiliikmed!

Euroopa inimesed kannatavad endiselt.

See on ängistusperiood miljonite inimeste jaoks, kes muretsevad oma perekonna tervise, töökoha tuleviku või lihtsalt kuust kuusse toimetuleku pärast.

Pandeemia ja sellega kaasnev ebakindlus ei ole lõppenud. Majanduse taastumine on alles algusjärgus.

Seega on meie esmane prioriteet aidata üksteisel sellest raskest olukorrast välja tulla. Olla toeks neile, kes seda vajavad.

Tänu meie ainulaadsele sotsiaalsele turumajandusele saab Euroopa just seda teha.

See on eelkõige **inimkeskne majandus**, mis **kaitseb meid** suurte ohtude eest – olgu need haigused, õnnetused, töötus või vaesus. See **tagab stabiilsuse** ja aitab meil vapustustega paremini toime tulla. See **loob võimalusi ja heaolu**, edendades innovatsiooni, majanduskasvu ja ausat konkurentsi.

Kunagi varem ei ole see **püsiv lubadus pakkuda kaitset, stabiilsust ja võimalusi** olnud olulisem kui praegu.

Lubage mul selgitada, miks see nii on.

Esiteks peab Euroopa jätkama inimeste ja elatusvahendite kaitsmist.

See on seda olulisem keset pandeemiat, kus ei ole märke selle vaibumisest.

Me teame, kui kiiresti võivad näitajad kontrolli alt väljuda. Seega **peame jätkama pandeemia tõkestamist äärmise hoolikuse, vastutustunde ja ühtsusega.**

Viimase kuue kuu jooksul on meie tervishoiusüsteemid ja töötajad saanud hakkama uskumatult paljuga.

Iga riik on teinud oma kodanike heaks kõik endast oleneva.

Euroopa on teinud üheskoos rohkem kui kunagi varem.

Kui liikmesriigid sulgesid piirid, lõime rohelised koridorid kaupade liikumiseks.

Kui üle kogu maailma oli lõksu jäänud rohkem kui 600 000 Euroopa kodanikku, tõi EL nad koju.

Kui mõned riigid kehtestasid elutähtsate meditsiinitarvete ekspordi keelu, lõpetasime selle ja tagasime, et sellised vahendid jõuavad sinna, kus neid vajatakse.

Tegime koostööd Euroopa tööstusega, et suurendada maskide, kinnaste, testide ja hingamisaparaatide tootmist.

Meie elanikkonnakaitse mehhanism tagas muu hulgas, et Rumeenia arstid said ravida patsiente Itaalias ja Läti sai saata maske oma Balti naaberriikidele.

Saime sellega hakkama, kuigi me kõik alles õpime.

Minu jaoks on täiesti selge, et peame looma tugevama Euroopa tervisealiidu.

Selleks et see saaks teoks, peame nüüd tegema tervisekriisist esimesed järeldused.

Peame muutma uue programmi „EL tervise heaks“ tulevikukindlaks. Seepärast tegin ettepaneku suurendada rahastamist ja olen tänulik, et Euroopa Parlament on valmis võitlema suurema rahastamise eest ja korvama Euroopa Ülemkogu tehtud kärped.

Samuti peame tugevdama kriisiks valmisolekut ja piiriüleste terviseohtude ohjeldamist.

Esimese sammuna teeme ettepaneku tugevdada Euroopa Raviametit ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskust ja anda neile suuremad õigused.

Teise sammuna **loome biomeditsiini kõrgetasemelise teadus- ja arendustegevuse Euroopa ameti**. See uus amet aitab meil paremini reageerida nii looduslikele kui ka tahtlikku laadi piiriülestele ohtudele ja hädaolukordadele. Meil on vaja strateegilist varu, et vähendada sõltuvust tarneahelast, eelkõige ravimite puhul.

Kolmanda sammuna on selgem kui kunagi varem, et peame arutama tervisepädevuse küsimust. Arvan, et see on Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi üllas ja kiireloomuline ülesanne.

Kuna see oli ülemaailmne kriis, peame õppima ülemaailmsetest kogemustest. Seepärast kutsun koos peaminister Conte ja G20 eesistujariigi Itaaliaga järgmisel aastal Itaalias kokku ülemaailmse terviseetemelise tippkohtumise.

See näitab eurooplastele, et meie liit kaitseb kõiki.

Just seda oleme teinud töötajate puhul.

Ametisse astudes lubasin luua vahendi töötajate ja ettevõtjate kaitsmiseks väliste vapustuste eest.

Tegin seda seepärast, et teadsin oma kogemusest töö- ja sotsiaalministrina, et need skeemid toimivad. Need aitavad hoida inimesed töökohtadel, oskused ettevõtetes ning väikesed ja keskmise

suurusega ettevõtted töös. Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted on meie majanduse liikumapanev jõud ja selle taaskäivitamise mootor.

Seepärast lõi komisjon tööhõiveprogrammi TERA. Soovin tänada Euroopa Parlamenti selles küsimuses rekordilise aja jooksul tehtud töö eest.

Euroopa on seni suutnud vältida massilist töötust, nagu see on tekkinud mujal. See on suures osas õnnestunud tänu sellele, et ligikaudu 40 miljonit inimest kasutasid võimalust töötada lühendatud tööajaga.

Sellega seoses saavad peagi 16 riiki programmist TERA peaaegu 90 miljardit eurot töötajate ja ettevõtete toetamiseks.

Leedust Hispaaniani annab see meelerahu perekondadele, kes vajavad seda sissetulekut toidu ostmiseks või üüri maksmiseks.

Samuti aitab see kaitsta miljoneid töökohti, sissetulekuid ja ettevõtteid kogu Euroopa Liidus.

See on tõeline Euroopa solidaarsus, mis väljendub tegudes. See kajastab ka seda, et meie liidus tuleb austada tööväärikust.

Kuid tõsi on see, et liiga paljude inimeste jaoks ei tasu töötamine enam ära.

Dumpingupalgad hävitavad tööväärikuse, seavad ebasoodsamasse olukorda ettevõtjad, kes maksavad inimväärset palka, ja moonutavad ausat konkurentsi ühtsel turul.

Seepärast esitab komisjon seadusandliku ettepaneku, et toetada liikmesriike **miinimumpalga raamistiku loomisel**. Igaühel peab olema võimalus teenida miinimumpalka kas kollektiivlepingute või seadusjärgse miinimumpalga raames.

Olen kollektiivläbirääkimiste kindel toetaja ning ettepanekust austatakse täielikult riikide pädevusi ja traditsioone.

Oleme paljudes liikmesriikides näinud, kuidas põhjalikult läbiräägitud miinimumpalk aitab säilitada töökohti ja tagab õigluse nii töötajate kui ka neid tõeliselt väärtustavate ettevõtete jaoks.

Miinimumpalk töötab – ning töö eest peab saama palka.

Sotsiaalse turumajanduse teine lubadus on stabiilsus.

Euroopa Liit ja selle liikmesriigid reageerisid enneolematule kriisile enneolematute sammudega.

Näidates **üles ühtsust ja olles oma ülesannete kõrgusel, tagas Euroopa meie majanduses vajaliku stabiilsuse.**

Komisjon aktiveeris viivitamata **esimest korda meie ajaloos üldise vabastusklausli**.

Muutsime Euroopa rahaliste vahendite kasutamise ja riigiabi eeskirjad paindlikumaks.

Lubasime enam kui **3 triljoni euroga** toetada ettevõtteid ja tööstust alates Horvaatia kaluritest ja Kreeka põllumajandustootjatest ning lõpetades Itaalia VKEde ja Taani vabakutselistega.

Euroopa Keskpank võttis otsustavaid meetmeid pandeemia majandusmõjude ohjeldamise erakorralise varaostukava (PEPP) abil.

Komisjon tegi ettepaneku luua taasterahastu „NextGenerationEU“ ja kohandas selleks rekordajaga oma eelarvet.

Rahastu raames kombineeritakse investeringud hädavajalike reformidega.

Nõukogu kiitis ettepaneku enneolematult kiiresti heaks.

Parlament teeb kõik, et selle üle võimalikult kiiresti hääletada.

Esimest korda – ja erakordsetel aegadel – on Euroopa võtnud kasutusele oma ühised vahendid, et täiendada riiklikke eelarve stabilisaatoreid.

See on eriline hetk, mis annab tunnistust meie liidu ühtsusest. Selle saavutuse üle peaksime kõik uhkust tundma.

Nüüd on aeg seda kurssi hoida. Oleme kõik tutvunud prognoosidega. Võime eeldada, et meie majandus hakkab pärast teises kvartalis toimunud SKP 12 % langust uuesti jalgu alla saama.

Aga viirus püsib ja sellega koos püsib ebakindlus nii Euroopas kui ka kogu maailmas.

Seega **ei ole** praegu kindlasti õige aeg toetamist lõpetada.

Meie majandust tuleb endiselt poliitikatasandil toetada ning rahalise toetuse andmise ja riigi rahanduse jätkusuutlikkuse tagamise vahel tuleb leida sobiv tasakaal.

Pikemas perspektiivis ei ole stabiilsuse ja konkurentsivõime tagamiseks paremat viisi kui majandus- ja rahaliidu tugevdamine.

Usaldus euro vastu on suurem kui kunagi varem.

NextGenerationEU kohta sõlmitud ajalooline kokkulepe näitab poliitilist toetust, mida see rahastu pälvib.

Peame seda võimalust nüüd kasutama oma majanduse struktuurseks reformimiseks ning kapitaliturgude liidu ja pangandusliidu lõplikuks väljakujundamiseks.

Sügavad ja likviidsed kapitaliturud on hädavajalikud, et ettevõtjad saaksid kaasata rahalisi vahendeid, mida neil on vaja kasvamiseks ning majanduse elavdamise ja tulevikku investeerimiseks.

Samuti on need euro rahvusvahelise rolli edasise tugevdamise eeltingimuseks. Alustame seega tööd ja viime selle põlvkonnaprojekti lõpule!

Austatud parlamendiliikmed, kolmas püsiv lubadus on lubadus võimaluste kohta.

Pandeemia tuletas meile meelde palju asju, mis võisid meil olla ununenud või mis tundusid meile iseenesestmõistetavad.

See tuletas meile meelde, kuivõrd seotud on meie majandus ning kui oluline on täielikult toimiv ühtne turg meie heaolu jaoks ja selle jaoks, kuidas me midagi teeme.

Kogu ühtne turg kujutab endast võimalust. Tarbija jaoks tähendab see võimalust saada oma raha eest kvaliteetseid tooteid ja teenuseid, ettevõtete jaoks müüa oma tooteid ja teenuseid kõikjal Euroopas ning tööstuse jaoks suurendada oma üleilmset konkurentsivõimet.

Ja meie kõigi jaoks tähendab see võimalust kasutada parimal viisil vabadusi, mida me eurooplastena kalliks peame. See annab meie ettevõtetele eduks vajaliku kaalu ja pakub neile rasketel aegadel rahasadamat. Tugineme sellele iga päev, et oma elu kergemaks muuta, aga eriti oluline on see kriisi ohjeldamiseks ja liidu tugevuse taastamiseks.

Anname sellele hoogu!

Peame kaotama ühtse turu tõkked. Peame vähendama bürokraatiat. Peame kiirendama õigusaktide rakendamist ja jõustamist. **Samuti peame taastama neli vabadust – täielikult ja kohe kui võimalik.**

Selleks on oluline, et Schengeni vaba liikumise ala täielikult toimiks. Selleks et paigutada see oma poliitilise tegevuskava esiossa, teeme koostööd parlamendi ja liikmesriikidega, ning meil on kavas esitada **uus strateegia Schengeni tuleviku kohta.**

Euroopa tööstus on tugevale siseturule tuginedes pikka aega meie majandust edendanud. See on võimaldanud miljonitele inimestele stabiilset sissetulekut ja aidanud rajada sotsiaalseid sõlmpunkte, mille ümber meie kogukonnad on koondunud.

Tutvustasime märtsis oma uut tööstusstrateegiat, mille eesmärk on tagada, et tööstus võtaks endale rohe- ja digipöördes juhtrolli. Viimased kuus kuud on seda pööret vaid kiirendanud – ajal, mil üleilmne konkurentsimaastik on põhjalikult muutumas. Sellepärast on meil kavas oma tööstusstrateegiat järgmise aasta esimesel poolel ajakohastada ja oma konkurentsiraamistikku kohandada, sest ka see peab ajaga kaasas käima.

VIIME EUROOPAT EDASI: KUJUNDAME MAAILMA, MILLES ME TAHAME ELADA

Lugupeetud parlamendiliikmed!

Kõik eelnev tagab, et Euroopa tõuseb uuesti jalule. Aga hädaolukorrast välja tulles peame katsuma ka oma elu paremaks muuta ja homset maailma kujundada.

Pole kiireloomulisemat vajadust tegutsemiseks kui mure meie hapra planeedi tuleviku pärast.

Sel ajal, kui tegevus maailmas liikumispriirangute ja seisakute tõttu tardus, meie planeet aina kuumenes.

Näeme seda kõikjal: liustiku kokkuvarisemise tõttu on Mont Blanci mäe juurest evakueeritud kohalikke elanikke, Oregonis möllavad kõikjal tulekahjud, Rumeenias on aastakümnete rängima põua tõttu hävinud viljasaak.

Oleme aga kogenud ka seda, et loodus on leidnud meie elus uuesti oma koha.

Oleme hakanud tundma vajadust rohealade ja puhta õhu järele, et hoida oma vaimset tervist ja säilitada oma hea enesetunne.

Teame, et muutusi on vaja – ning teame ka, et need on võimalikud.

Euroopa roheline kokkulepe on meie kava muudatuste tegemiseks.

Selle keskmes on meie eesmärk saada 2050. aastaks esimeseks kliimaneutraalseks maailmajaoks.

Seda ei saavuta me aga juhul, kui me praeguse olukorra säilitame. Peame hakkama tegutsema kiiremini ja paremini.

Oleme süviti uurinud iga sektorit, et näha, kui kiiresti me suudame edasi liikuda ja kuidas teha seda vastutustundlikul, tõendus põhisel viisil.

Oleme korraldanud laialdase avaliku konsultatsiooni ja teinud põhjaliku mõjuhindangu.

Selle põhjal teeb Euroopa Komisjon ettepaneku tõsta heitkoguste vähendamise eesmärki 2030. aastaks vähemalt 55%ni.

Mõistan, et eesmärgi tõstmine 40%st 55%ni on mõne jaoks liiga palju ja mõne teise jaoks jälle liiga vähe.

Aga meie mõjuhindang näitab selgelt, et meie majandus ja tööstus suudavad sellega toime tulla.

Ja nad ka soovivad seda. Alles eile kirjutas mulle 170 ärijuhti ja investorit VKEdest kuni ühe maailma suurima ettevõtte viälja ja palus seada Euroopas eesmärgiks vähemalt 55%.

Meie mõjuhinnangust on selgelt näha, et selle eesmärgi saavutamine seaks ELi kindlalt õigele rajale, mis viiks selleni, et Euroopast saaks 2050. aastaks kliimaneutraalne maailmajagu ja ta oleks suuteline täitma Pariisi kokkuleppes tulenevad kohustused.

Ja kui teised meie eeskujuga järgiksid, suudaks maailm hoida soojenemise alla 1,5 °C.

Olen igati teadlik sellest, et paljud meie partnerid on sellest kaugel, ja tulen hiljem tagasi süsinikdioksiidi piirimaksu mehhanismi juurde.

Aga meie jaoks **on 2030. aasta eesmärk ambitsioonikas, saavutatav ja Euroopale kasulik.**

Me suudame selle saavutada. Oleme seda juba tõestanud.

1990. aastast alates on heitgaaside kogused 25% vähenenud, aga meie majandus üle 60% kasvanud.

Vahe on selles, et nüüd on meil rohkem tehnoloogiat, oskusteavet ja investeeringuid. Lisaks oleme juba niikuinii teel CO₂-neutraalsete tootmistavadega ringmajanduse poole.

Meil on rohkem noori, kes muutusi toetavad. Meil on rohkem tõendeid selle kohta, et kõik see, mis mõjub hästi kliimale, mõjub hästi ka ettevõtetele ja kokkuvõttes meile kõigile.

Ja me oleme pühalikult töötanud üleminekuprotsessis mitte kedagi kõrvale jätta. Oma õiglase ülemineku fondist toetame me neid piirkondi, kus tuleb teha suuremaid ja kulukamaid muudatusi.

Meil on kõik olemas. Nüüd on meie kohustus see ellu rakendada ja tulemusi saavutada.

Austatud parlamendiliikmed!

Selle uue eesmärgi saavutamine aitab kahandada meie sõltuvust energia impordist, luua juurde miljonid töökohti ja vähendada enam kui poole võrra õhusaastet.

Kõige selleni jõudmiseks peame nüüd pihta hakkama.

Järgmiseks suveks on meil kavas läbi vaadata kõik oma kliima- ja energiaalased õigusaktid, et viia need vastavusse 55% eesmärgiga.

Meil on kavas edendada heitkogustega kauplemist, hoogustada taastuvenergia kasutamist, parandada energiatõhusust ja reformida energia maksustamist.

Aga Euroopa roheline kokkulepe hõlmab palju enam kui heitkoguste vähendamist.

Selle eesmärk on moderniseerida süsteemselt kogu meie majandust, ühiskonda ja tööstust. **Sellega püütakse ehitada üles tugevam maailm.**

Meie praegune tooraine, energia, vee ja toidu tarbimise ning maakasutuse tase ei ole kestlik.

Peame muutma loodusega ümberkäimise ning tootmise ja tarbimise, elamise ja töötamise, söömise ja soojustamise, reisimise ja transportimise tava.

Nii tuleb meil vastu astuda kõikvõimalikele nähtustele alates ohtlikest kemikaalidest kuni raadamise ja reostamiseni.

See on tõelise taastumise kava. See on Euroopa jaoks investeerimise kava.

Ja NextGenerationEU toob kaasa reaalsed muutused.

Esiteks suunatakse 37% NextGenerationEU vahenditest otse Euroopa roheline kokkuleppe eesmärkide saavutamisse.

Samuti tagatakse selle kaudu, et roheline rahastamine jõuab järgmisele tasemele.

Maailmas oleme me roheline rahastamise vallas esikohal ja ühtlasi emiteerime me kõige rohkem rohelisi võlakirju. Oleme esirinnas ka selle poolest, et töötame välja ELi roheline võlakirja standardit.

Täna võin ma teatada, et seame eesmärgiks kaasata **30% NextGenerationEU 750 miljardist eurost roheliste võlakirjade kaudu.**

Teiseks tuleks NextGenerationEU kaudu investeerida suure mõju ja märgilise tähtsusega Euroopa projektidesse: vesinik, renoveerimine ja 1 miljon elektriautode laadimispunkti.

Lubage mul selgitada, kuidas see võiks välja näha.

Kaks nädalat tagasi alustati Rootsis ainulaadse fossiilkütustevaba terasetootmise katseprojekti raames katsetoiminguid. Projekti eesmärk on asendada puhta terase tootmiseks süsi vesinikuga.

See näitab vesiniku potentsiaali toetada meie tööstust uue, puhta tootmismeetodiga.

Soovin, et NextGenerationEU aitaks luua uued Euroopa „vesinikuorud“, mille eesmärk on ajakohastada meie tööstust, varustada sobiva kütusega meie sõidukeid ja puhuda uut elu sisse meie maapiirkondadesse.

Teine näide on hooned, milles me elame ja töötame.

Hooned tekitavad 40% meie heitkogustest. Need tuleb muuta vähem raiskavaks, vähem kulukaks ja hulga kestlikumaks.

Ja me teame, et ehitussektorist võib süsiniku allika asemel saada koguni süsiniku siduja, kui hakatakse kasutama orgaanilist ehitusmaterjali, nagu puit, ja arukat tehnoloogiat, nagu tehisintellekt.

Soovin, et NextGenerationEU aitaks tekitada Euroopa renoveerimislaine ja teeks meie liidust ringmajanduse liidri.

Tegemist ei ole aga ainult keskkonna- või majandusprojektiga, vaid sellest peab saama ka uus Euroopa kultuuriprojekt. Igal liikumisel on oma pale ja oma iseloom. Peame visandama oma süsteemsele muudatusele talle omase esteetilise palge, et ühendada omavahel stiil ja kestlikkus.

Sellepärast on meil kavas rajada uus „Euroopa Bauhaus“ – koosloomise ruum, kus arhitektid, kunstnikud, tudengid, insenerid ja disainerid saavad teha koostööd ühise eesmärgi saavutamiseks.

See on NextGenerationEU. See on endale elamisväärse maailma kujundamine.

Sellise maailma kujundamine, mille majandus aitab vähendada heitkoguseid, tugevdada konkurentsivõimet, kahandada energiaostuvõimetust, luua tasuvaid töökohti ja parandada elukvaliteeti.

Sellise maailma kujundamine, kus digitehnoloogiat kasutatakse tervema ja keskkonnahoidlikuma ühiskonna loomiseks.

Seda saab saavutada vaid siis, kui me kõik teeme seda koos, ja ma rõhutan, et taastekavad mitte ainult ei aita meil kriisist välja tulla, vaid Euroopat ka edasi tulevikku viia.

Lugupeetud parlamendiliikmed!

Kujutlege hetkeks elu keset praegust pandeemiat, kui meil ei oleks midagi digitaalset. Alates karantiinis püsimisest – perekonnast ja kogukonnast isoleerituna, töökeskkonnast ära lõigatuna – kuni suurte tarneprobleemideni. Tegelikult ei olegi nii raske ette kujutada, et just selline oli olukord 100 aasta eest, mil leidis aset viimane suurem pandeemia.

Nüüd, sada aastat hiljem saavad noored tänu moodsale tehnoloogiale õppida distantsõppes ja miljonid inimesed saavad töötada kodus. See on võimaldanud ettevõtetel müüa oma tooteid, tehastel jätkata tegevust ja valitsusel osutada elutähtsaid avalikke teenuseid kaugelt. Kõigest mõne nädala jooksul oleme näinud, kuidas on hakanud realiseeruma muidu aastaid kestev digitaalinovatsioon ja digipööre.

Oleme jõudmas analoogvõimaluste piirideni. Ja see suur arengukiirendus on alles algamas.

Sellest aastakümnest peab saama Euroopa digikümnennd.

Meil on vaja ühist digitaalse Euroopa kava, mis näeb 2030. aastaks ette selged eesmärgid, nagu ühenduvus, oskused ja digitaalsed avalikud teenused. Ja meil tuleb järgida selgeid põhimõtteid: õigust eraelu puutumatusse ja ühenduvusele, sõnavabadust, andmete vaba liikumist ja küberturvalisust.

Ent nüüd peab Euroopa hakkama digivaldkonnas teerajajaks – või siis jääb ta teiste sabassõrkijaks ja teised panevad meie jaoks need standardid paika. Seepärast tuleb meil liikuda kiiresti.

Usun, et peame keskenduma nendele kolmele valdkonnale.

Esiteks andmed.

Isikustatud andmete osas – ettevõtjalt tarbijale – on Euroopa olnud liiga aeglane ja sõltub nüüd teistest.

Seda ei tohi lasta toimuda tööstusandmetega. Siin on hea uudis see, et Euroopa on esirinnas – meil on olemas vastav tehnoloogia ja eelkõige on meil olemas vastav tööstus.

Kuid see võidujooks ei ole veel võidetud. Järgmise viie aasta jooksul tööstusandmete hulk maailmas neljakordistub – ja nõnda ka sellega kaasnevad võimalused. Meil tuleb anda oma ettevõtetele, VKEdele, idufirmadele ja teadlastele võimalus oma potentsiaal täielikult ära kasutada. Uute toodete ja teenuste väljatöötamisel on tööstusandmed kulda väärt.

Kuid tegelikkuses on 80% tööstusandmetest sellised, mida kogutakse, ent mida ei kasutata kunagi. See on puhas raiskamine.

Reaalne andmemajandus oleks aga innovatsioonis ja uute töökohtade loomisel võimas mootor. Seepärast peamegi need andmed Euroopa jaoks kindlustama ja laialdaselt kättesaadavaks tegema. Meil on vaja ühiseid andmeruume, näiteks energeetika- või tervishoiusektoris. See toetab innovatsiooni ökosüsteeme, kus ülikoolidel, ettevõtetel ja teadlastel on juurdepääs andmetele ja kus nad teevad omavahel andmete asjus koostööd.

See on ka põhjus, miks me ehitame NextGenerationEU raames Euroopa pilvandmetöötlust, mis põhineb GaiaX-l.

Teine valdkond, millele me peame keskenduma, on tehnoloogia, eeskätt tehisintellekt.

Olgu tegemist täppispõllunduse, täpsema meditsiinilise diagnoosi või turvaliste isejuhtivate sõidukitega – tehisintellekt avab meie ees terveid uusi maailmu. Ent ka nendes maailmades on vaja reegleid.

Me tahame reeglistikku, milles keskne koht oleks inimesel. Algoritmid ei tohi kujutada endast musta kasti ja kui midagi läheb valesti, peavad olemas olema selged reeglid. Komisjon esitab sel otstarbel järgmisel aastal õigusakti ettepaneku.

See käsitleb ka kontrolli meie isikuandmete üle, mida meil praegu on ikka veel liigagi harva. Iga kord, kui mõni äpp või veebisait palub meil luua uue digitaalse identiteedi või logida lihtsalt sisse suure platvormi kaudu, ei ole meil aimugi, mis meie andmetega tegelikult juhtub.

Seepärast teeb komisjon varsti ettepaneku turvalise Euroopa e-identiteedi kohta.

Sellise identiteedi kohta, mida me usaldame ja mida iga kodanik võib kõikjal Euroopas kasutada ükskõik milleks alates maksude maksmisest kuni jalgratta üürimiseni. Sellise tehnoloogia kohta, millega me saame ise kontrollida, milliseid andmeid me anname ja kuidas neid kasutatakse.

Kolmas punkt on taristu.

Andmeühendused peavad kiirete muutustega sammu pidama.

Kui me püüdleme võrdsete võimalustega Euroopa poole, on vastuvõetamatu, et 40%-l maapiirkondade elanikest puudub endiselt juurdepääs kiirele lairibaühendusele.

Need ühendused on nüüd kodus töötamise, kodus õppimise, internetiostude ja üha enam ka uute oluliste teenuste eeltingimus. Ilma lairibaühendusest on praegu vaevalt võimalik edukalt ettevõtet luua või juhtida.

See on tohutu võimalus ja eeltingimus maapiirkondade taaselustamiseks. Ainult niiviisi saavad maapiirkonnad oma potentsiaali täielikult ära kasutada ning rohkem inimesi ja investeringuid ligi tõmmata.

NextGenerationEU kaudu toimuv investeerimise hoogustamine on ainulaadne võimalus viia kasv igasse külla. Seepärast tahame me oma investeringutes keskenduda turvalisele ühenduvusele ning 5G, 6G ja kiudoptika laiendamisele.

NextGenerationEU on ühtlasi ainulaadne võimalus töötada välja sidusam üleeuroopaline ühenduvuse ja digitaalse taristu kasutuselevõtu strateegia.

Ükski neist ei ole eesmärk omaette, vaid küsimus on Euroopa digitaalses suveräänsuses nii väikeses kui ka suures mastaabis.

Selles vaimus on mul hea meel kuulutada välja **8 miljardi euro suurune investering järgmise põlvkonna superarvutitesse** – Euroopas valmistatud tipp tehnoloogiasse.

Ja me tahame, et Euroopa tööstus arendaks välja meie oma järgmise põlvkonna mikroprotsessori, mis võimaldaks meil kasutada üha kasvavaid andmemahutusi energiatõhusalt ja turvaliselt.

See ongi Euroopa digikümnennd!

Lugupeetud parlamendiliikmed!

Kui Euroopa tahab edasi liikuda – ja liikuda kiiresti –, siis peame heitma endalt kõhklused ja kahtlused.

Euroopale tuleb anda rohkem kontrolli oma tuleviku üle.

Meil on olemas kõik vajalik, et see ellu viia. Ka erasektor ootab seda hinge kinni pidades.

Kunagi ei ole olnud paremat aega investeerida Euroopa tehnoloogiaettevõtetesse ning kõikjal alates Sofiast kuni Lissaboni ja Katowiceni on esile kerkimas uusi digikeskusi. Meil on olemas õnnestumiseks vajalikud inimesed, ideed ja tugevus liiduna.

Seepärast investeerimegi 20 % NextGenerationEU rahastust digivaldkonda.

Me tahame olla teerajajaks, rajada Euroopa tee digiajastusse, tuginedes oma väärtustele, tugevusele ja üleilmsetele ambitsioonidele.

ELUJÕULINE EUROOPA EBAKINDLAS MAAILMAS

Lugupeetud parlamendiliikmed!

Euroopa on kindlalt otsustanud kasutada seda üleminekut selleks, et ehitada üles maailm, milles me tahame elada. Loomulikult ulatub see kaugemale üle meie piiride.

Pandeemia on näidanud ühtaegu nii üleilmse süsteemi haprust kui ka koostöö tähtsust kollektiivsete katsumustega toimetulekul.

Kriisiga silmitsi seistes otsustavad mõned isolatsiooni tõmbuda. Mõned püüavad süsteemi aktiivselt destabiliseerida.

Euroopa otsustab ulatada maailmale käe.

Meie juhtroll ei tähenda propagandistlikku eneseülisust. See ei tähenda kuulutamist „Euroopa esmajärjekorras“. See tähendab olla esimene, kes olulistest asjadest appikutssele vastab.

Pandeemia käigus on Euroopa lennukid tarninud tuhandeid tonne kaitsevarustust mitmele poole alates Sudaanist kuni Afganistani, Somaalia ja Venezuelani.

Kus me ka ei elaks või mida meil ka poleks, ükski meist ei ole kaitstud, kui me kõik ei ole kaitstud.

Kättesaadav, taskukohane ja ohutu vaktsiin on maailma kõige paljutöötavam võimetus seda saavutada.

Pandeemia alguses ei olnud COVIDi vaktsiini jaoks rahastust ja puudus üleilmne raamistik – oli ainult võidujooks, et vaktsiin esimesena kätte saada.

Sel hetkel **astus EL üles, et asuda üleilmset pandeemia vastutegevust juhtima**. Koos kodanikuühiskonna, G20, WHO ja teistega tööime kokku rohkem kui 40 riiki ja kogusime 16 miljardit eurot, et rahastada vaktsiinide, testide ja ravimeetodite teadusuuringuid kogu maailma jaoks. Selline on praktikas ELi ainulaadne võime tuua kõiki ühise laua taha kokku.

Kuid vaktsiini leidmisest ei piisa. Meil tuleb hoolitseda selle eest, et see oleks ka kättesaadav nii Euroopa kodanike kui ka kõigi teiste jaoks kogu maailmas.

Alles sel kuul ühines EL üleilmse COVAXi süsteemiga ja eraldas 400 miljonit eurot, et aidata tagada ohutute vaktsiinide kättesaadavust mitte ainult neile, kes seda endale lubada võivad, vaid kõigile, kes seda vajavad.

Vaktsiininsatsionalism ohustab elusid. Vaktsiinikoostöö päästab elusid.

Lugupeetud parlamendiliikmed!

Me usume kindlalt rahvusvahelistes organisatsioonides tehtava koostöö tugevusse ja väärtusse.

Just tugeva ÜRO abil saame leida pikaajalisi lahendusi sellistele kriisidele nagu neile, mis leiavad aset Liibüas ja Süürias.

Just tugeva Maailma Terviseorganisatsiooni abil saame paremini valmistuda üleilmseteks pandeemiateks või kohalikeks haiguspuhanguteks, olgu need siis koroonaviirus või ebola.

Ning just tugeva Maailma Kaubandusorganisatsiooni abil saame tagada kõigi jaoks õiglase konkurentsi.

Kuid tõsi on ka see, et **vajadus mitmepoolset süsteemi taaselustada ja reformida ei ole kunagi olnud nii pakiline**. Meie üleilmse süsteemi on vargsi vallutanud täielik halvatus. Suurvõimud kas lahkuvad institutsioonidest või võtavad need oma huvide pantvangi.

Mitte kumbki tee ei vii meid kuhugi. Jah, me tahame muutusi. Aga ainult tahtlikult kavandatud muutusi, mitte muutusi hävitamise teel.

Seepärast tahangi, et EL juhiks WTO ja WHO reforme, nii et need sobituksid tänapäeva maailma.

Ent me teame, et mitmepoolsed reformid võtavad aega ja ega maailm seniks seisma ei jää.

Kahtlemata on olemas selge vajadus, et Euroopa võtaks üleilmsetes küsimustes selgeid seisukohti ja tegutseks kiiresti.

Kaks päeva tagasi toimus viimane ELi ja Hiina juhtide kohtumine.

Euroopa Liidu ja Hiina vahelised suhted on meie jaoks ühtaegu strateegiliselt ühed olulisimad ja samas ühed keerukaimad.

Algusest peale olen öelnud, et Hiina on läbirääkimispartner, majanduslik konkurent ja süsteemne rivaal.

Meil on ühised huvid sellistes küsimustes nagu kliimamuutused ning Hiina on näidanud valmisolekut osaleda kõrgetasemelises dialoogis. Kuid me ootame, et Hiina täidaks oma kohustusi, mis ta on võtnud Pariisi kokkuleppega, ja näitaks eeskujut.

Euroopa ettevõtete õiglase turulepääsu, vastastikkuse ja liigse tootmisvõimsuse valdkonnas seisab meil veel raske töö ees. Meie kaubandus- ja investeerimispartnerlus on ikka veel tasakaalustamata.

Samuti ei ole kahtlust, et me edendame väga erinevaid valitsemis- ja ühiskonnasüsteeme. Meie usume demokraatia ja üksikisiku õiguste universaalsesse väärtusesse.

Euroopa ei ole probleemideta – mõelge näiteks antisemitismile. Aga neid probleeme arutame me avalikult. Kriitika ja vastuseis ei ole mitte ainult vastuvõetavad, vaid on õiguslikult kaitstud.

Seega peame alati häält tõstma, kui kunagi või kusagil leiab aset inimõiguste rikkumisi, olgu siis tegemist Hongkongi või uiguuridega.

Kuid mis hoiab meid tagasi? Miks tulevad isegi lihtsad avaldused ELi väärtuste kohta hilinemisega, on lahjad või jäävad muude motiivide pantvangi?

Kui liikmesriigid ütlevad, et Euroopa on liiga aeglane, siis mina ütlen neile, et olge julged ja liikuge vähemalt inimõiguste ja sanktsioonide rakendamise küsimustes lõpuks ometi kvalifitseeritud häälteenamuse poole.

Euroopa Parlament on korduvalt kutsunud üles võtma vastu Euroopa Magnitski akti – ja ma võin teatada, et nüüd tuleme me välja selle ettepanekuga.

Meil tuleb varustada oma tööriistakast kõige vajalikuga.

Lugupeetud parlamendiliikmed!

Ükskõik, kas tegemist on Hongkongi, Moskva või Minskiga: Euroopa peab võtma kiiresti selge seisukoha.

Ütleme valju ja selge häälega: Euroopa Liit on Valgevene rahva poolel.

Iseseisvuse väljakul rahulikult kogunevate inimeste või kartmatute naiste marsist osavõtjate enneolematu vaprus liigutab meid kõiki.

Valimised, mis tõid need inimesed tänavatele, ei olnud vabad ega õiglased. Ja valitsuse jõhker reaktsioon on algusest peale olnud häbiväärne.

Valgevene inimesed peavad olema vabad, et otsustada ise oma tuleviku üle. Nad ei ole nupud kellegi malelaual.

Neile, kes pooldavad tihedamaid suhteid Venemaaga, ütlen, et Aleksei Navalnõi mürgitamine ohtliku närvimürgiga ei ole ainus sellelaadne juhtum. **Sama mustrit oleme näinud Gruusias ja Ukrainas, Süürias ja Salisburys – ning valimistesse sekkumisena mitmel pool maailmas.** See muster ei muutu – ja seda ei muuda ükski gaasimagistraal.

Türgi on ja jääb alati oluliseks naabriks. Kuid kui olemegi kaardil üksteisele lähedal, näib meievaheline vahemaa kasvavat. Jah, Türgi asub probleemses piirkonnas. Ja ta on võtnud vastu miljoneid pagulasi, mille eest toetame neid märkimisväärsete rahaliste vahenditega. Kuid see ei õigusta katseid hirmutada oma naabreid.

Küpros ja Kreeka võivad alati arvestada Euroopa täieliku solidaarsusega oma seaduspärase suveräänsuse kaitsmisel.

Pingete leevendamine Vahemere idaosas on meie ühistes huvides. Uurimislaevade tagasipöördumine Türgi sadamatesse paaril viimasel päeval on positiivne samm selles suunas. Seda on vaja, et luua nii vajalikud võimalused dialogiks. Ühepoolsetest sammudest hoidumine ja kõneluste jätkamine heas usus on ainus tee, mis viib edasi. Ainus tee stabiilsuse ja püsivate lahendusteni.

Lugupeetud parlamendiliikmed!

Lisaks söakamale reageerimisele maailmas toimuvatele sündmustele peab Euroopa süvendama ja viimistlema partnerlusi oma sõprade ja liitlastega.

Ja see algab meie kõige pikaajalisema partnerluse taaselavdamisega.

Me ei pruugi alati nõustuda Valges Majas tehtavate otsustega. Kuid me **hindame** alati **Atlandi-üleliitu**, mis põhineb ühistel väärtustel ja ajalool ning katkematul inimestevahelisel sidemel.

Seega juhtugu sel aastal mis iganes, meie oleme valmis jätkama uue transatlantilise tegevuskavaga. Tugevdama meie kahepoolset partnerlust – olgu siis kaubanduse, tehnoloogia või maksustamise vallas.

Ja me oleme valmis töötama *koos* selle rahvusvahelise süsteemi reformimisel, mille me ehitasime üles *koos*, ühiselt sarnaselt mõtlevate partneritega. Nii enda kui ka meie ühise heaolu huvides.

Vajame uusi algusi vanade sõpradega – mõlemal pool Atlandi ookeani ja mõlemal pool La Manche'i väina.

Pilt, mis avanes selles saalis siis, kui hoidsime üksteisel kätest kinni ja jätsime „Auld Lang Syne“ lauldes hüvasti, ütles rohkem kui tuhat sõna. See näitas kustumatut kiindumust Briti rahva vastu.

Kuid iga mööduva päevaga *kahaneb* võimalus, et kokkulepe saavutatakse õigel ajal.

Läbirääkimised on alati keerulised. Oleme sellega harjunud.

Komisjonil on parim ja kogenuim läbirääkija, Michel Barnier, kes näitab meile suunda.

Kuid läbirääkimised ei ole edenenud nii, nagu oleksime soovinud. Ja nii jääb meile väga vähe aega.

Nagu alati, saate teie tulemustest teada esimesena ja ütlete oma sõna viimasena. Luban teile, et hoiame teid alati asjade käiguga kursis, nagu tegime väljaastumislepingu üle peetud läbirääkimiste ajal.

Need läbirääkimised kestsid kolm aastat ja me töötasime väsimatult. Rida realt, sõna sõnalt.

Ja koos jõudsime sihile. Tulemus kaitseb meie kodanike õigusi, finantshuve, ühtse turu terviklikkust – ja mis eriti oluline, suure reede kokkulepet.

EL ja Ühendkuningriik leppisid kokku, et see on parim ja ainus viis Iirimaa saarel rahu tagamiseks.

Ja sellest ei tagane me kunagi. Selle lepingu on ratifitseerinud Euroopa Parlament ja Ühendkuningriigi Parlamendi Alamkoda.

Seda ei saa ühepoolset muuta, arvestamata jätta või mitte kohaldada. See on õiguslik küsimus, aga ka usalduse ja heausklikkuse küsimus.

Ja seda ei väida ainult mina – meenutan teile Margaret Thatcheri sõnu:

„Suurbritannia ei riku lepinguid. See oleks halb Suurbritanniale, halb meie suhetele ülejäänud maailmaga ja halb igale tulevasele kaubanduslepingule.“

See oli tõsi siis ja on tõsi ka praegu.

Usaldus on iga tugeva partnerluse alustala.

Euroopa on alati valmis looma tugevaid partnerlusi meie lähimate naabritega.

See algab Lääne-Balkaniga.

Kuus kuud tagasi tehtud otsus alustada ühinemisläbirääkimisi Albaania ja Põhja-Makedooniaga oli ajalooline.

Tõepoolest, *kogu* piirkonna tulevik on ELis. Meil on ühine ajalugu, meil on sama saatus.

Lääne-Balkan on osa Euroopast, mitte ainult peatus Siiditeel.

Tutvustame peagi **Lääne-Balkani** majanduse taastamise paketti, mis keskendub mitmele piirkondlikule investeerimisalgatusele.

Samuti oleme olemas **idapartnerluse** riikide jaoks ja meie partnerite jaoks lõunanaabruses, et aidata luua töökohti ja elavdada nende majandust.

Kui mu ametiaeg algas, valisin oma kõige esimeseks reisisihiks väljaspool Euroopa Liitu Aafrika Liidu riigid ja see oli loomulik valik. See oli loomulik valik ja selge sõnum, sest me ei ole ainult naabrid, vaid ka loomulikud partnerid.

Kolm kuud hiljem naasin koos volinike kolleegiumiga, et panna paika prioriteedid meie uue Aafrika-strateegia jaoks. See on võrdsete partnerlus, kus mõlemal poolel on võimalused ja kohustused.

Aafrika on peamine partner, kui kujundame sellist maailma, kus tahame elada – meie partner nii kliima-, digi- kui ka kaubandusküsimustes.

Lugupeetud parlamendiliikmed!

Usume ka edaspidi avatud ja õiglasesse kaubandusse kogu maailmas. Mitte omaette eesmärgina, vaid võimalusena saavutada meie heaolu ning edendada meie väärtusi ja standardeid. Euroopas on üle 600 000 töökohta seotud Jaapaniga toimuva kaubavahetusega. Ja ainuüksi hiljuti sõlmitud leping Vietnamiga aitas ajaloolise sammuna kindlustada riigis miljonite töötajate õigused.

Kasutame oma diplomaatilist tugevust ja majanduslikku mõjuvõimu, et jõuda lepinguteni, mis muudavad maailma, – näiteks võib tuua merekaitsealade kindlaksmääramise Antarktikas. See oleks üks olulisimaid keskkonnakaitsealaseid tegusid ajaloos.

Loome kõrgeid sihte seadvad koalitsioonid sellistes küsimustes nagu digieetika või metsade hävitamise vastane võitlus ning sõlmime partnerlused sarnaselt mõtlevate partneritega Aasia demokraatlikest riikidest, Austraaliast, Aafrikast, Ameerikast – kõikidega, kes tahavad ühineda.

Töötame õiglase üleilmastumise nimel. Kuid me ei saa seda võtta enesestmõistetavana. Peame nõudma õiglust ja võrdseid võimalusi. Ja Euroopa liigub edasi – kas üksi või koos partneritega, kes soovivad liituda.

Töötame välja süsinikdioksiidi piirimaksu mehhanismi.

Süsinikuheitel peab olema hind – sest loodus seda hinda enam maksta ei saa.

Süsinikdioksiidi piirimaksu mehhanism peaks motiveerima välismaiseid tootjaid või ELi importijaid oma süsinikuheidet vähendama, tagades samas, et võimalused võrdsustatakse WTO nõuetele vastavalt.

Sama põhimõtte kehtib ka **digimajanduse** maksustamisel. Ükski jõupingutus ei ole liiga suur, et jõuda kokkuleppele OECDs ja G20s. Kuid et ei jääks ühtki kahtlust: kui ei suudeta jõuda kokkuleppele õiglases maksusüsteemis, mis tagab pikaajalised jätkusuutlikud tulud, esitab Euroopa ettepaneku järgmise aasta alguses.

Tahan, et Euroopa oleks ülemaailmne õigluse eestkõneleja.

EUROOPA UUS ELUJÕUD

Lugupeetud parlamendiliikmed

Kui Euroopa tahab, et tal oleks maailmas oluline roll, siis peab ta looma endas uut elujõudu.

Ja selleks, et edasi liikuda, peame ületame erinevused, mis on meid tagasi hoidnud.

Taasterahastu „NextGenerationEU“ üle saavutatud kokkulepe näitab, et see on võimalik. Kiirus, millega tegime otsuseid eelarve-eeskirjade, riigiabi või erakorralise tööhõiverahastu TERA küsimuses, näitab, et see kõik on võimalik.

Tehkem siis nii!

Rände teemal on küllalt kaua arutatud.

Ränne on Euroopas alati olemas olnud – ja see jääb nii alatiseks. Sajandite jooksul on see mõjutanud meie ühiskonda, rikastanud meie kultuuri ja kujundanud paljude elu. See jääb nii alatiseks.

Nagu me kõik teame, tekitas 2015. aasta rändekriis liikmesriikide vahel palju sügavaid lõhesid – paljud armid ei ole veel tänasekski kadunud.

Hiljem on palju ära tehtud. Kuid palju on veel teha.

Kui **me kõik oleme valmis tegema järeleandmisi – minemata kompromissile oma põhimõtetes – , suudame leida lahenduse.**

Järgmisel nädalal tutvustab komisjon oma uut rändepakti.

Kavatseme olla **inimkesksed ja inimlikud**. Merel elude päästmine ei ole vabatahtlik. Need riigid, kes täidavad oma õiguslikke ja moraalseid kohustusi või kus rändesurve on suurem, peavad saama tugineda terve Euroopa Liidu solidaarsusele.

Tagame varjupaiga ja tagasipöördumise vahel tihedama seose. Peame tegema selget vahet nende vahel, kellel on õigus jääda ja kellel seda õigust ei ole.

Võtame meetmeid, et võidelda inimkaubitsejate vastu, tugevdada välispiire, süvendada välispartnerlusi ja luua liitu sisenemiseks seaduslikke võimalusi.

Samuti tagame, et inimesed, kellel on õigus jääda, integreeritakse ja nad tunnevad end teretulnuna.

Neil on tulevik, mida rajada – ja neil on selleks oskused, energia ja anded.

Tean teismelist Süüria pagulastüdrukut Suaddi, kes Euroopasse jõudes unistas arstiks saamisest. Kolme aasta pärast pälvis ta juba lirimaa meditsiini- ja terviseteaduste ülikooli maineka stipendiumi.

Meenutagem ka Liibüa ja Somaalia pagulastest arste, kes tõttasid oma meditsiiniteadmistega appi kohe, kui pandeemia jõudis Prantsusmaale.

Austatud parlamendiliikmed, kui mõtleme sellele, mida need inimesed on pidanud läbi tegema ja kui palju nad on saavutanud, siis **me lihtsalt peame suutma rändeküsimuses koostööd teha.**

Pildid Moria põgenikelaagrist tuletavad Euroopale valusalt meelde vajadust jõuda kokkuleppele.

Kõik peavad tegudele asuma ja võtma vastutuse – ja komisjon seda ka teeb. Komisjon töötab praegu koos Kreeka ametiasutustega ühise katseprojekti kallal uue laagri rajamiseks Lesbose saarele. Me saame abiks olla varjupaiga- ja tagasipöördumismenetlustes ning märkimisväärselt parandada pagulaste elamistingimusi.

Kuid üks peab olema selge: kui meie tegutseme, siis ootan ma, et ka kõik liikmesriigid tegutseksid.

Ränne on kogu Euroopa probleem ja kogu Euroopa peab osalema selle lahendamisel.

Peame taastama omavahelise usalduse ja liikuma edasi üheskoos.

See usaldus on meie liidu ja meie ühise tegevuse südames.

See toetub meie alusväärtustele, demokraatiale ja õigusel põhinevale ühendusele, nagu Walter Hallstein seda on nimetanud.

See ei ole abstraktne mõiste. Õigusriigi põhimõte aitab kaitsta inimesi tugevama õiguse eest. See on meie kõige tavalisemate igapäevaste õiguste ja vabaduste kindlaim tagatis. See võimaldab meil avaldada oma arvamust ja saada teavet vaba ajakirjanduse kaudu.

Veel enne selle kuu lõppu võtab komisjon vastu esimese iga-aastase õigusriigi aruande, mis hõlmab kõiki liikmesriike.

Tegemist on ennetava vahendiga probleemide varajaseks avastamiseks ja lahenduste leidmiseks.

Soovin, et see oleks komisjoni, parlamendi ja liikmesriikide jaoks lähtekohaks tagamaks, et õigusriigi põhimõtetest ei taganeta.

Õigusriigi põhimõte on komisjoni jaoks ülimalt tähtis. Seepärast hoolitseme selle eest, et meie eelarvest ja taasterahastust NextGenerationEU saadav raha oleks kaitstud mis tahes pettuse, korruptsiooni ja huvide konflikti eest. Siin läbirääkimisruumi ei ole.

Kuid viimased kuud on meile meelde tuletanud, kui habras see võib olla. Meil on kohustus olla alati valvsad õigusriigi eest hoolitsemisel ja selle toetamisel.

Õigusriigi põhimõtete rikkumine on vastuvõetamatu. Seisan alati õigusriigi ja meie institutsioonide usaldusväärsuse eest. Olenemata sellest, kas küsimuse all on Euroopa õiguse ülimuslikkus, ajakirjandusvabadus, kohtusüsteemi sõltumatus või nn kuldsete passide müümine. Euroopa väärtused ei ole müüdavad.

Austatud parlamendiliikmed!

Need väärtused on olulisemad kui kunagi varem. Ütlen seda, sest kui ma mõtlen olukorrale meie liidus, tulevad mulle meelde sõnad, mida on öelnud John Hume – üks suurtest eurooplastest, kes sel aastal kahjuks meie hulgast lahkus.

Just tema vankumatule usule inimlikkusesse ja konfliktide lahendamise võimalikkusesse võlgname tänu selle eest, et praegu saavad inimesed Iirimaa saarel elada rahu.

Ta ütles, et konflikte põhjustavad erinevused ja et rahu seisneb erinevuste *austamises*.

Ja nagu ta 1998. aastal sellesama parlamendi ees seistes õigesti meelde tuletas: „*Euroopa ühendajad otsustasid, et erinevus ei ole ohtlik, erinevus on loomulik. **Erinevus on inimlikkuse alus.***“

Need sõnad ei ole ajaga oma aktuaalsust kaotanud.

Sest kui vaatame enda ümber, siis küsime endalt, *kus on inimlikkus*, kui kolm Wisconsinis elavat last vaatavad autos istudes pealt, kuidas politsei tulistab nende isa pihta?

Küsime, *kus on inimlikkus*, kui meie tänavatel jalutavad inimesed avalikult antisemiitlikes kostüümides?

Kus on inimlikkus, kui romasid meie ühiskonnas päevast päeva tõrjutakse ja teistele saab takistuseks nende nahavärv või usulised veendumused?

Olen uhke, et elan Euroopas, väärtustel ja mitmekesisusel põhinevas avatud ühiskonnas.

Kuid isegi siin, Euroopa Liidus, on sarnased lood nii paljude inimeste jaoks igapäevane reaalsus.

See tuletab meile meelde, et **rassismi ja viha vastu võitlemise edusammud on haprad – need tulevad raskelt, kuid kaovad kergesti käest.**

Praegu on meil võimalus seda muuta.

Rajada tõeliselt rassismivastane liit, mis ulatub hukkamõistust tegudeni.

Komisjon esitab tegevuskava selle plaani teostamiseks.

Selle raames teeme ettepaneku lugeda ELis kuriteoks kõik vihakuriteo ja vihakõne vormid, olenemata sellest, kas need on seotud rassi, usu, soo või seksuaalsusega.

Viha on viha – ja keegi ei peaks olema sunnitud seda taluma.

Me tugevdame oma rassilise võrdõiguslikkuse seadusi seal, kus need on puudulikud.

Kasutame oma eelarvet diskrimineerimise vastu võitlemiseks valdkondades, nagu tööhõive, eluase ja tervishoid.

Jälgime senisest rangemalt, et õigusnormide rakendamisel ei tekiks mahajäämust.

Sest Euroopa Liidus ei ole võitlus rassismi vastu valikuline.

Me **täiustame hariduslikke vahendeid ja teabematerjale**, mis selgitavad rassismi ajaloolisi ja kultuurilisi põhjuseid.

Tegeleme teadvustamata eelarvamustega, mis on omased inimestele, institutsioonidele ja isegi algoritmidele.

Ning me **nimetame ametisse komisjoni esimese rassismivastase võitluse koordinaatori**, et hoida see küsimus meie tegevuses nähtaval kohal ning teha vahetut koostööd inimeste, kodanikuühiskonna ja institutsioonidega.

Austatud parlamendiliikmed!

Meie liit peab tuginema võrdõiguslikkusele ja ma ei puhka enne, kui see on saavutatud.

Selles liidus saate olla see, kes te olete, ja armastada, keda soovite – kartmata süüdistusi või diskrimineerimist.

Sest see, kui oled sina ise, ei ole sinu ideoloogia.

See on su identiteet.

Ja keegi ei saa seda sinult ära võtta.

Ütlen seega selgelt välja – **nn LGBTQI-vabad alad on vabad eelkõige inimlikkusest. Meie liidus ei ole neil kohta.**

Soovime kindlasti toetada kogu kogukonda ning selleks esitab komisjon peagi LGBTQI-õiguste tugevdamise strateegia.

Selle raames loodan edasi liikuda ka peresuhete vastastikuse tunnustamisega ELis. **Kui olete lapsevanem ühes riigis, olete seda igas riigis.**

KOKKUVÕTE

Austatud parlamendiliikmed!

Selline on maailm, kus me soovime elada.

Kus me oleme ühinenud oma mitmekesisuses ja vastasseisudes. Kus me teeme koostööd oma erinevuste ületamiseks ja aitame üksteist läbi raskete aegade.

Kus me ehitame täna üles tervema, tugevama ja lugupidavama maailma, milles meie lapsed saaksid homme elada.

Kuid samal ajal, kui me püüame õpetada oma lapsi elama, õpetavad meie lapsed meile, mis on elus oluline.

Möödunud aasta on näidanud, et see tõesti on nii.

Võiksime rääkida miljonitest noortest, kes nõuavad muutusi parema planeedi nimel. Või sadadest tuhandetest solidaarsusvikerkaartest, millega meie lapsed on kaunistanud aknaid kogu Euroopas.

Kuid üks pilt viimasest kuuest raskest kuust on eriti teravalt mu mällu sööbinud. See näitab maailma läbi meie laste silmade.

Pildil on Carola ja Vittoria. Kaks itaalia tüdrukut, kes mängivad majakatusel tennist üle Liguuria linnatänavat.

Silma ei torka mitte ainult tüdrukute julgus ja andekus.

Vaid ka see, mida see meile õpetab. Selle kohta, kuidas ületada takistusi, kuidas mitte lasta vananenud seisukohtadel ennast tagasi hoida ja kuidas haarata kinni igast võimalusest.

Seda õpetavad Carola, Vittoria ja kõik Euroopa noored meile elu kohta iga päev. See on Euroopa järgmine põlvkond. See on meie programm NextGenerationEU.

Sel aastal rebis Euroopa oma raamatust välja ühe lehe ja tegi üheskoos hüppe edasi.

Kui pidime leidma uue tee oma tuleviku jaoks, ei lasknud me vananenud seisukohtadel ennast tagasi hoida.

Kui tundsimme enda ümber ebakindlust, haarasime võimalusest süstida meie liitu uut elujõudu.

Kui pidime otsustama, kas tegutseda üksi, nagu me seda varem olime teinud, ühendasid kõik 27 oma jõud, et tulevikuväljavaated oleksid paremad kõigi jaoks.

Me näitasime, et see on meie ühine probleem ja me saame sellest jagu üheskoos.

Austatud parlamendiliikmed!

Tulevik on selline, milliseks me ise selle kujundame. Ja Euroopa on selline, nagu me tahame, et ta oleks.

**Seega ärme räägi Euroopat väiksemaks, kui see on. Vaid asume Euroopa heaks tööle.
Teeme ta tugevaks. Ning ehitame maailma, kus soovime elada.**

Elagu Euroopa!